

სახალხო ბაზუქი

სურათებიანი ჟამათი

გაზეთის № 673

ლაშასების № 118

კვირა, 12 აგვისტო 1912 წ.

პროფესორი ალექსანდრე ხახანაშვილი
(შუაში, სათვალეზიანი) და მისი მსმენელი სტუდენტები.

ცხოვრების ნაწილები

(დრამა ერთ მოქმედებად).
(დისსრული *).

IX

მართა.

მართა. ბატონო!

ოქრო. წადი, სთხოვე დიასახლისს—სტუმარია-თქო.

მართა. (გადის მარჯვნივ და ისევ მალე გამოვა) უკაც-რაოდ, არა სცალიან. (გადის მარჯვნივ).

ოქრო. არა სცალიან? (მხრებს აიწევს) რა კი აგრეა... მეტი რა გზაა, გადავლოთ.

ბეუ. (ხელს ჩამოართმევს და უეცრივ) ახ, მართლა, ოქრო, დღეს თამროსგან წერილი მივიღეთ. გულითად მოკითხვას გითვლის. ეინტერესება შენი ახალი ვითარების გაგება.

ოქრო. მართლა! მისწერე ჩემ მაგიერ მოკითხვა და მასთან დიდი მადლობა მოგონებისთვის.

ბეუ. უსათუოდ! იცი, ვაჟი შესძენია.

ოქრო. სადა სცხოვრობენ ეხლა?

ბეუ. წარმოიდგინე, ინგლისში.

ოქრო. ოჰო! ნეტა ისე შორს რამ წაიყვანათ?

ბეუ. რა ვიცი. ჰკითხე მოხეტიალე კაცის ბუნებას.

ოქრო. თუ არა ვსცდები, ის შენი სიძე ცოტა ჰკუა-მხიარული უნდა იყოს.

ბეუ. სულელია—თავიდან ბოლომდე.

ოქრო. ღმერთო ჩემო! ვინ ჩვენი ჰკვიანი თამრიკო და ვინ ესეთი თავ-ცანცარა ქმარი. დალახვროს ეშმაკმა! ზოგი ერთი ქალებისა ვერა გამიგია-რა.

ბეუ. აბა, ნახვამდის. (ხელს ჩამოართმევს, გადის).

ოქრო. მართა, დედა-შვილობას (მართას მოჰკრავს თვალს სასადილო ოთახში), თუ გცალიან, ერთი ხელ-პირი დამაბანინე.

მართა. მობძანდით.

ოქრო. (შედის სამზარეულოში. მცირე პაუზა: გამოდის ძიძა მელანო და გადის წინა-კარებში).

X.

(გამოდის ოქრო. პირსახოცით კისერსა და ყურებს იწმენდავს).

ოქრო. სხვა, როგორ მიდის ვახშმის საქმე? ხომ შეუდექი?

მართა. უკვე! მალე ყველაფერი მზად მექნება.

ოქრო. ფული ხომ გეყო?

მართა. გეყო!

ოქრო. აბა, შენ იცი ჩემო მართა, როგორც მასახლებ. დღეს გვინდა ცოტა წავიკვიფოთ, რას იტყვი შენ?

მართა. იქეფეთ, ფიქრი არაა, ღმერთმა ნუ მოაკლოს შევილო, შენს ოჯახს კიეფი და მხიარულობა. (ხმა დაბლა) ეს ასეც იქნება თუ შენ მეტ ფხას გამოიჩენ და ერთ ვინმე ციკუნის ხან და ხან წაუთაქებ ხოლმე (ხითხითებს) თორემ ამ ბოლო დროს მეტად მწვავედ იფხაქნება და ვაი თუ...

ოქრო. (ცივად) მართა! (პირსახოცს აძლევს).

მართა. კარგი, კარგი შენ შემოგველოს ჩემი თავი! რაკი შუბლი შიკარ, მეც გავჩუმდები.

ოქრო. დედა-შვილობას, თავი არ შემადულო. სხვის გულში ხელების ფათური სამარცხვინო ხელობაა (გადის მარჯვნივ).

მართა. (გადის სამზარეულოში).

XI

(შემოდის წინაკარებიდან მელანო და შედის ისიც მარჯვნივ).

XII

(გამოდის მარჯვენა კარებიდან სოფიო, მივა მარცხნივ სასადილო ოთახთან და ეძახის) მართა!

XIII

გამოდის მართა.

მართა. ვინა ხარ?

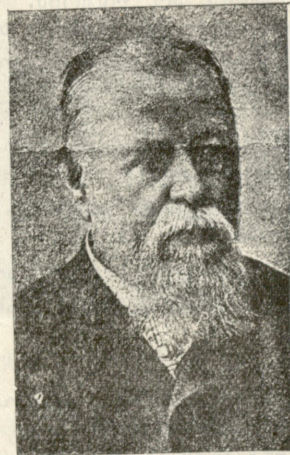
სოფიო. აქ მო! რამე უნდა გითხრა. (მართა და ის ცოტა ხნით მუნჯურად კამათობენ, მერე ორივენი გავლენ წინა კარებში).

XIV

ოქრო და დომინიკა.

ოქრო. (შემოილაპარაკებს) რაშია საქმე? სტკვი, მე ყურს გიგდებ. (პაპიროსს გააბოლებს, მერე პიანინოს მიეყრდნობა.)

დომინიკა. (საქანელაში ჩაეშვება) აი რა: ვილაც კაპიტა-ლისტები, თავისი აღებ-მიცემობის გასაფრცელებლად აარსებენ ჩვენს ქვეყანაში საკუთარ ორგანოს რუსულ ენაზე. თანამშრომლებს უკვე შეჰკვირან პირობით, იმათ რიცხვში რაფიკოს ნათლიასაც. ეძებენ ხელმძღვანელს, ადგილობრივი პირობების კარგად მცოდნეს და მასთან ნიჭიერ პუბლიცისტს. ბევრი ფიქრის შემდეგ, მადლიან კაცებს შენზე მიუთითებიათ, თურმე. ჯამაგირი ექვსასი თუმანი წლიურად, ამას მიუმატე ყოველ წლივ იმათი ხარჯით საზღვარ-გარედ გასეირნება და-

ნ. თ. ანენსკი. „რუსკოე ბოგატსტვოს“ მუღმივი თანამშრომელი. გარდაიცვალა 26 ივლისს კუოკალში.

სასვენებლად ეს არის და ეს. ეხლა შენზე ჰკილია ოჯახის დაქცევა და აშენება.

ოქრო. ეს შენ ვინ გითხრა?

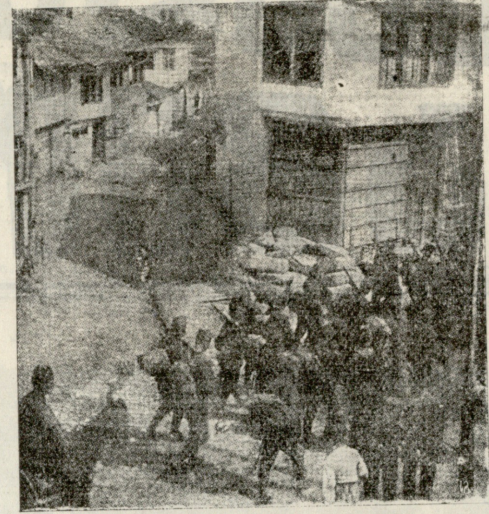
დომინიკა. სხვა ვინ მეტყოდა, თუ არა რაფიკოს ნათლია, რომელიც მის მომავალზე, ვგონებ, შენზე ნაკლებ არა ფიქრობს.

*) იხ. სურათებიანი დამატება, № 117.

ალბანეთის აჯანყება

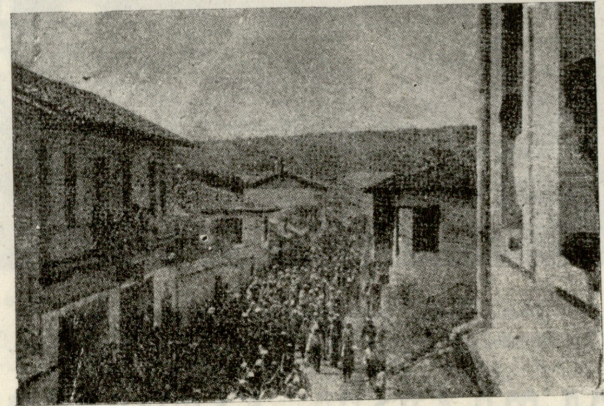
ისსა ბოლშევიკის მეთაური მიტროვიცი ადგის შემდეგ. ბოლშევიცი შუარიგშია, მარტნიდან მეოთხე.

ოსმალთა ქვეითა ჯარი მიტროვიცას შედის.

ალბანეთის აჯანყების მეთაურის ისსა ბოლშევიკის შესაგებებლად გამოსულა ხალხი ქ. მიტროვიცასთან.

ალბანელთა ქვეითა ჯარი პრიშტინში შედის.

ოქრო. (მის სახეზე უეცრივ რაღაც უსიამოვნების ელფერი გადირბენს და თავისდა უნებურად გაიფლ-გამოივლის, ფანჯარასთან დადგება და მოწყენილი სივრცეს გაჰყურებს).

დომინიკა. (ქანაობს და იმავე დროს თვალზე მინაბული თვალყურს ადევნებს იმის სახის მოძრაობას) **ოქრო!** როცა ამ საკითხსა სწყვეტდე, მოიგონე ჩვენი შეუღლების ისტორია. თუ გახსოვს, მე შენი გულისთვის უარყვავი დიდი მომავალი. მიყვარხარო, გაიძახი, მაგრამ საქმით კი ჯერ არაფრით დაგიმტკიცებია. პირადად შენ და შენი მეგობრები შეიძლება ლობიოთი იოლად მიდიოდეთ ქაჯან, მაგრამ მე როდი ვარ მაგეებს დაჩვეული. აქამდე რაც იყო, იყო, ღმერთმა შეგარგოს, მაგრამ ესლა როცა ასეთი ბედი კარს მოგვდგომია, დროა გონს მოხვიდე და სამუდამოდ გამოეთხოვო ქართულ მწერლობას, რომელსაც ყველაფერი მიაქვს და მოცემით კი არას იძლევა. სულ ერთია, სიცოცხლე მაინც არ უწერია. კმარა. შენი ვალი უკვე მოხდილია, ესლა თავი დაგანებონ. თუ ჭკუით იქნები და ყველაფერს გამიგონებ, იცოდე ერთი ორად გაგაბედნიერებ და როცა მე ვამბობ გაგაბედნიერებ მეთქი, ის კიდევ ასრულდება.

ოქრო. (ერთს მიჰხედავს ცოლს, გაოცებული).

XV

ივინივე და ელიაძე.

ოქრო. სტუმარია.

დომინიკა. (საქანელადან მიიხედავს კარებისკენ) აი თითონაც. ესლა შენ იცი და მაგან. (ისევ განაგრძობს ქანაობას).

ოქრო. მობძანდით!

ელიაძე. (დომინიკას ხელზე ეამბორება, ოქროს ხელს უჭერს) გამარჯობათ, გამარჯობათ!

ოქრო. (სკამზე უჩვენებს) გთხოვთ!

ელიაძე. (ჯდება) ბატონებო! დიდი ბოდიში, თუ რითიმე დაფარდივით ოჯახური მყუდროება.

დომინიკა. სრულებითაც არა, სწორედ, რომ დროზე მობძანდით. სხვა, საიდან? კარგია მოგგონებია.

ელიაძე. პირდაპირ შინიდან და მოხარულიცა ვარ, რომ ორივეს ერთად მოგისწარით. ბევრი ლაპარაკით რომ თავი არ შეგაწყინოთ, ესლავე შეუდგები საქმეს.

დომ. ბძანეთ, ბძანეთ!

ელიაძე. აი რა ბატონებო: ხვალ, ერთი პატარა საზოგადოება მიემგზავრება ქალაქ გარედ საყორნეთის ჩანჩქერთან. იქ, რალა თქმა უნდა, ცოტა რამ პიკნიკისებურიც იქნება გამართული. ვარ რა დარწმუნებული დროს ჩინებულად გატარებაში, მოგმართავთ ორივე ცოლ-ქმარს უმორჩილესი თხოვნით, იყოთ ხვალ ჩემი წვეულნი, რითაც დიდად და დიდად დამავალდებთ. (ოქროს) აბა, რას იტყვის ოჯახის ბურჯი?

ოქრო. არ შემიძლიან.

ილიაძე. რატომ?

ოქრო. ხვალ ლექციას ვკითხულობ ქართულ თეატრში.

დომ. ახ, მართლა, სულ დამაფიწყდა!

ელიაძე. ო, ეგ კი ძლიერ საწყენია. რახან ასეა, სჩანს ვერც თქვენი მეუღლე წამოზანდება?

ოქრო. ვფიქრობ, რომ ვერა, რადგან გადაწყვეტილი აქვს ჩემს ლექციას დაესწროს: თუმცა ვინ იცის, იქნებ იქ წამოსვლა ამჯობინოს. (დომინიკას) რას იტყვი?

დომ. უკან მიმაქვს ჩემი სიტყვა.

ოქრო. რატომ?

დომ. მიტომ, რომ თუნდ ერთი დღით გადახრუკულ ქალაქიდან გასვლა ბუნებაში, ჩემთვის უფრო საინტერესოა, ვინემ ლექცია, მიუხედავად იმისა, რომ შეიძლება ძალიან შინაარსიანიც იყოს.

ოქრო. კარგი-კარგი. როგორც გსურდეს. (ელიაძეს) მომილოცნია! ჩემს ლექციას თქვენმა პიკნიკმა აჯობა! (იცინის).

ელიაძე. დიად-დიად! (ისიც იცინის იმასთან ერთად. წამის შემდეგ დომინიკას) პატივცემულო ნათლიდედა! მაშ მივდივართ?

დომ. დიად მივდივართ, თუმცა ცოტა არ იყოს მეჩოთირება უცნობ საზოგადოებაში ყოფნა.

ელიაძე. მაგისი ნუ გედარდებათ, იქ ნაცნობებიც იქნებიან და ჩვენი ქვეყნის დიადი ბუნებითაც დასტკებით. სხვა არა იყოს რა, საყორნეთის ჩანჩქერის ნახვა ერთ რამეთა ღირს.

XVI

მარ. (ოქროს) ის კაცი გიხსლათ სტამბიდან.

ოქრო. სადაა?

მარ. იქაა, უკანა აივანზე. (შედის სამზარეულოში).

